

ASMAKAT

Klasik Batı Edebiyatı Fanzini

Kasım 2021 Sayı: 6

Runeberg

İçindekiler

- Johan Ludvig Runeberg (Finlandiya Edebiyatı)
- Runeberg, Seçme Şiirler
- Ortaçağ Anonim Şiiri (Hollanda Edebiyatı)
- Hollanda, Ortaçağ Anonim Şiirlerinden Seçmeler

JOHAN LUDVIG RUNEBERG

Hayatı:

Runeberg, 5 şubat 1804'te, İsveç Finlandiyası'nın Bothnia körfezi kıyısında yer alan, Jacobstad'a bağlı Pietarsaari'de dünyaya gelir. Ünlü, ancak, yoksul bir aileden gelen yazarın büyükbabası, bir toprak yüzölçümcüsü; amcası ise, iktisatçı, istatistikçi ve toprak reformcusudur. Babası Lorens Ulrik Runeberg, bir gemi kaptanıdır ve işi dolayısıyla, zamanının çoğunu evinden uzakta geçirmektedir. Annesi Anna Maria Runeberg, birkaç kuşak boyunca Ostrobothnia'da yaşadığı bilinen, İsveççe konuşan ve ticaretle uğraşan bir aileden gelmektedir. Anna Maria, yazar Frans Michael Franzen'in uzaktan akrabasıdır. Az da olsa edebiyatla ilgilenmektedir. Yazar, ailenin 6 çocuğunun ilkidir.

Runeberg 8 yaşına gelince, Uleaborg'da bulunan amcasının yanına gönderilir. Birkaç yıl sonra amcası ölünce, Vasa şehrinde bir dilbilgisi okuluna gönderilir. Dersleri iyidir. Ancak, bunaltıcı yıllar geçirir. Burada, bir papazın, Fredrika(Frigga) Juvelius adındaki kızına aşık olur. Bu olay, onun ilk erotik şiirlerine esin kaynağı olmuştur. Runeberg, bu arada, Carl Michael Bellman gibi İsveçli şairleri okumaya başlamıştır. Şair, bu okulda 7 yıl okuduktan sonra mezun olur.

1821 yılında, babası bir kaza sonucu sakatlanır. Runeberglerin şansı kötüye gitmeye başlar. Şair, 1822 yılında Turku'ya(Abo) yerleşir ve Abo üniversitesine gider. Buraya geldiğinde, üniversitede çalışan kadronun bir bölümü, devrimci eylemlere katıldıkları savıyla sürgün edilmiştir. Ancak, hükümet yanlısı olan Runeberg; burada, akrabası olan başpiskopos Jakop Tengström ve Tanrıbilim profesörü A.J.Lagus ile iyi anlaşır. Bu arada, Johan Vilhelm Snellman ve Zacharias Topelius ile tanışır. Runeberg, 1823'te, yüksek lisans derecesini alır.

Yazdıkları, çeşitli gazete ve dergilerde yayınlanmaktadır. Ancak, Runeberg, çok büyük bir yoksulluk içindedir. Geçimini sağlayabilmek için, önce; Tavasland'a bağlı, Saarjarvi'de oturan bir ailenin yanında,

özel öğretmen olarak iş bulur. Daha sonra, Tammerfors'un kuzeyindeki bazı malikanelerde, yine aynı aileye özel öğretmenlik yapmaya devam eder. Fince konuşan bu insanlarla yakınlaşmak, şairi derinden etkilemiş; böylelikle, kırsal kesimde yaşayan bu insanların, idealist bir betimini oluşturmaya başlamıştır. Okuduğu klasik Yunan edebiyatı ile Alman idealizmini yansıtan kitaplar da bunu kolaylaştırmıştır.

Gözden uzakta 2 yıl geçiren Runeberg, özel öğretmenliğini yaptığı Fin ailesinin dışında; İsveççe konuşan ve şen, hayat dolu yaşayışlarıyla dikkat çeken sahil insanları ile iç kesimlerde, daha ağırbaşlı, dingin yaşayan köylüleri görme, inceleme ve karşılaştırma olanağı bulmuştur. Runeberg'in, kırsalın soylu yabanıllığına duyduğu hayranlığının, Rousseau tarzı bir yanı vardır. Şair, burada; 3.Gustav'ın, 1788-90 Rus savaşıyla, 1809 yılındaki yaptığı savaşın gazileriyle de tanışır. Ayrıca, yerel bir memurun kızı olan Maria Nygren'e aşık olur. Gençler, kısa sürede nişanlanır.

Runeberg, klasikler üzerine çalışmak için Abo'ya döner. Bir süre sonra, özel öğretmen olarak, akrabası olan başpiskopos Jacob Tengström'ün evine yerleşir. Böylece, daha aktif bir entellektüel çevreye girmiştir. Tengström'ün yeğeni Fredrika Charlotta Tengström ile iyi bir dostluk kurar. Fredrika, Runeberg'i yazma konusunda cesaretlendirmiş ve Erik Johan Stagnelius ve Esaias Tegner gibi, İsveç romantik yazarlarını okumasını sağlamıştır. Yazar, ayrıca, Fredrik Cygnaeus ve Johan Jakob Nervander gibi yazarlarla tanışır ve dost olur.

Runeberg, 1827'de üniversiteden mezun olur ve doktor ünvanını alır. Aynı yılın sonbaharında, Turku'da büyük bir yangın çıkar. Burada bulunan üniversite de, Helsinki'ye taşınır. Bunun üzerine, Runeberg, bu şehre göç eder. Üniversite konseyinde yazman olarak görev alır. 1830'da, Fredrika ile nişanlanır. Aynı yıl, retorik eğitimini tamamlayarak, klasik üsluplar ve edebiyat uzmanı olur. Retorik dersleri vermeye başlar. 1831 yılında, Fredrika ile evlenir. Çiftin 8 çocuğu olur. Bu çocuklardan ikincisi, henüz bebekken ölür. Kalan 6 erkek çocuktan; kimisi doktor, kimisi mühendis, kimisi de profesör

olmuştur. Oğullarından Walter, heykeltraş olur ve babasının heykelini, onun ölümünden 8 yıl sonra, Helsinki’de törenle açar.

Runeberg çifti, en yakın dostları olan genç ve okumuş ailelerle birlikte, “Lauantaiseura” adını verdikleri bir edebiyat topluluğu kurarlar. Runeberg, ailesinin geçimini sağlamak için, birden fazla işte çalışıyordu. Yeni kurulmuş olan, Helsinki özel okulu’nda öğretmenliğe başlar. Aynı yıl, İsveç akademisi, Runeberg’i küçük madalya ile ödüllendirir. 1832’de, estetik ve edebiyat içerikli, “Helsinki Kuzey Gazetesi” adlı bir gazete çıkarır. Bu arada, yeni ve farklı bir edebiyata sahip çıkan, bir entelektüeller grubuna üye olur. Ayrıca, üniversiteye, Euripides ve Seneca’nın oyunları üzerine baştan savma bir tez vererek, Latince okutmanı olmayı başarır. Ancak, akademik kariyeri istediği gibi gitmez. Yunan ve Latin edebiyatları doçentliği için gösterdiği çabalar sonuç vermeyince, lisedeki görevinden de ayrılır ve 1836’da Helsinki’yi terk eder.

Runeberg, 1837’de, Borga (Porvoo) kasabasına gider. Burada, Borga yüksekokulu’nda, Latin edebiyatı klasik eserler okutmanı olarak görev alır. Ayrıca, Doğu Finlandiya piskoposluk bölgesi, ruhani meclis üyesi olur. 1838’de, Runeberg’in ailesi de Borga’ya gelir. Kroksnas’da, uzun yıllar yaşayacakları bir kır evi satın alırlar. Runeberg, aynı yıl, “Helsinki Kuzey Gazetesi”’nden ayrılır ve “Borga Postası” adlı bir gazete çıkarır. Gazetenin editörlüğünü de üstlenir. Özgür düşünceleri ve yobazlık karşıtı yazılarıyla, dönemin en ateşli ve önemli din tartışmalarından birini başlatır. Bu arada, ilerde, Helsinki’de Rus edebiyatı profesörü olacak olan, filolog Jakov Grot ile tanışır. Onun sayesinde, Rus edebiyatını inceleme olanağı bulur.

1839’da, İsveç akademisinin en büyük ödülü olan, büyük altın madalya ile ödüllendirilir. Ayrıca, edebiyat çalışmaları nedeniyle, kendisine emekli maaşı bağlanır. Runeberg, aynı yıl, Maria Prytz’e aşık olur. 1840 yılında ise, Hauho başpapazının kızı Emilie Björkstene aşık olur. Ancak, bu ilişki tüm kasabada duyulur.

1847’de, Borga yüksekokulu’nun rektörü olur. 1848’de, “Borga Postası” gazetesinden ayrılır. Runeberg, 1850’ye kadar, yüksekokuldaki görevinde kalır. Görevi süresince, yükselen devrimci hareketi pasifize etmeye çalışmıştır. Runeberg, 1852’de; sonraları,

1882’de müzeye dönüştürülecek olan yeni bir eve taşınır. Bir ara, ilahiler kitabı komitesinin üyesi olur. 1857 yılında, Borga Yüksekokulu’ndan ayrılır ve emekli olur. 1858’de, kendisine 72.000 mark tutarında ulusal yardım verilir.

Runeberg, balıkçılığa ve avcılığa meraklıdır. Hayatı boyunca av partilerine katılmıştır. 1863 yılında, yine böyle bir av partisinde felç geçirir. Yazar, yatağa bağlı bir halde hayatını devam ettirmek zorunda kalır. Sürekli ağrı nöbetleri geçiren yazar, us gücü etkinliğini yitirmemiş olsa da; bu olaydan sonra, bir daha hiç yazmamıştır. Runeberg, 6 Mayıs 1877’de, hayata gözlerini kapar. Gömüldüğü tarih olan 17 Mayıs, ulusal yas günü ilan edilir.

Eserleri:

Runeberg’in ilk şiiri, 1823’ten sonra Turku’da yazdığı, “Kurt” adlı şiirdir. Bu kısa ve anlatımcı şiir, epik türünün zararsız bir parodisidir. 1826’da, konusunun, kısa ve teknik bir anlatımı niteliğinde olan “Geyik Avı”nı yazar. 1827’de kaleme aldığı “Yaz Dönümü Şenliği” adlı şiirde, Dickens ve Goldsmith’in eserlerinde anlattıkları, basit ve mutlu ev yaşantısının benzerini canlandırır. 1828’de ise, Fredrika Tengström(Frigga) için, “Frigga’ya Odlar”ı yazar.

Runeberg, 1830 yılında, Peter von Goetze’nin, 1827 yılında Almancaya çevirdiği Sırp Halk Şiirlerini, Almancadan Finceye çevirir. Adı, “Sırp Halk Şarkıları” olan bu eserin, Fin halk şiiri kavramının filizlenmesindeki payı büyüktür. Runeberg’in yakın arkadaşı Elias Lönnrot da bu eserden etkilenerek, ünlü “Kalevala”yı ve halk şiirleri demeti olan “Kantelatar”ı yazmıştır.

Aynı yıl, Runeberg’in “Şiirler” adlı kitabı yayınlanır. Kitap 2 bölümdür.1. bölümde, aşırı duygusal ve güçlü idealist şiirler göze çarpar. Runeberg bu şiirleri yazarken; Schiller, Stagnelius ve Franzen’den esinlenmiştir. “Göç Eden kuşlar” ve “Kuğu” adlı şiirler, ince bir duyarlılığın ürünüdür. O dönemde, Finlandiya’da ve Almanya’da moda olan Horatius ölçüsüyle yazılmış olan “Abo’ya

Yolculuk” ise; şairin, Frigga’sını bulmak için Pargas’a yaptığı yolculuğun şiirsel anlatımıdır.

2. bölümde, “İdiller ve Epigramlar” adlı bir altbaşlık vardır. Bu bölümde 60 şiir bulunmaktadır. Bu şiirler; kısa, nesnel ve bir uzun, bir kısa 2 heceli şiir ölçüsüyle yazılmış, aşk ve tutku şiirleridir. Runeberg’in esin kaynağı, Peter von Goetze’nin, 1827 tarihli Sırp halk şiirlerinin Almanca çevirisidir. Yazar, bu eseri 1828’de okumuş ve çok etkilenmiştir. Bu şiirler, aşkın gücünün antik betimlemelerini yapmakta; yalın bir üslupla, insan ve doğanın ruh durumları ile karşılaştırmalı olarak incelemektedir. Şiirlerin birçoğu, sonradan şarkı formunda söylenmiş ve ünlü Fin besteci Jean Sibelius tarafından da bestelenmiştir.

2. bölümün en önemli şiiri, “Saarijarvi’li Paavo” ya da “Çiftçi Paavo” adını taşır. Baş karakteri, Fin halkının tipik bir temsilcisi olan bu şiir; Runeberg’in, sıradan insanlar hakkındaki görüşlerini açıkça yansıtmaktadır. Ancak, birçok yazar; bu ülküselleştirilmiş, çalışkan, dürüst, eli açık ve dindar karaktere karşı çıkmıştır. 2.bölümün en son şiiri, 5 kantoluk bir şiir olan, “Kıskançlık Geceleri”dir. Aşkın acılarının anlatıldığı bu şiirde, sevgilisinin ölümü üzerine intihar eden bir aşık konu edilir. Şiir, Goethe’nin “Genç Werther’in Acıları” ile Byron’ın “Manfred” adlı şiirine benzemektedir. Uzun ve abartılı olan bu şiir için uzmanlar; gereksiz uzatmalarının yanı sıra, olağanüstü güzel bölümlerinin de olduğunu söylemişlerdir.

Runeberg, 1831’de, İsveç akademisinde düzenlenen bir yarışmaya katılır. Franzen’in de katıldığı bu yarışmaya, Runeberg, “Perho’daki Mezar” adlı şiiriyle katılmaktadır. Yazarın, Finlandiya’nın tarihine duyduğu ilgiyi yansıtan bu şiir, 1741-42 yılındaki Rus savaşında yaşanan kanlı olayları ve aile bağlarını işlemiştir. Ancak, akademinin seçici kurulu, Rusları gücendirmemek için, yazarı ikinciliğe seçer. Runeberg, 1832’de, “Helsinki Kuzey Gazetesi”ni çıkarmaya başlayınca; kendi şiir ve denemelerini de, bu gazetede yayınlamaya başlar. Bu denemelerden en önemlisi, “Saarijarvi Bölgesinin Mahallelerinde Yaşayan İnsanların Duyguları, Düşünceleri ve Yaşam Tarzları Üzerine Bazı Sözler”dir. Bu deneme, daha refah, daha ülküsel bir dünya düşünüyü dile getiriyor olmasına karşın, aslında;

verimsiz hasatlar sonucu, zor günler geçirmekte olan Fin çiftçilerinin durumunu anlatmakta ve yardım çağrısı yapmaktadır. Runeberg, bu denemede anlattıklarının, Fin ulusunun genel karakterini yansıttığına inandığını dile getirmiştir.

Yine aynı yıl, altı ayaklı dizelerle yazılmış ve 9 kantodan oluşan, “Geyik Avcıları” adlı şiirini yazar. Runeberg’in bu ilk epik şiirinde, bir kış avı ve kır öyküsü anlatılmaktadır. Ancak, şiirin finalinde anlatılan av, karakterlerden daha az önemli olduğu gerekçesiyle, yazar tarafından çıkarılmıştır. Böylelikle, şiirin konusu; ava giden erkeklerin, geride bıraktıkları kadınlarının evde yaşadıkları olaylara dönüşmüştür. Şiir, yer yer alaycı bir anlatımın sınırlarına dayansa da, bir bütün olarak değerlendirildiğinde; Fin karakterlerine karşı, duru ve dürüst saygısını baştan sona korumaktadır. Runeberg, bu şiirde, sıradan insanı ülküselleştirmiş; ancak, romantikleştirememiştir. Bazı eleştirmenler, onu, fazlaca gerçekçi olmakla suçlamışlardır. İsveç yazarı August Strindberg’in, “Bir Hizmetçi Kadının Oğlu” adlı eserinde, karakterlerden biri şiir için; Runeberg’in, biçimsel olarak gerçekçi olduğunu, duruluk ve basitlik arayışında, zaman zaman insani olanın sınırlarını aşıp, vahşetin eşiğine geldiğini söyler.

Runeberg, 1833’te, “Şiirler” adlı eserinin devamı olarak, “Şiirler: 2. Fasikül”ü yayınlar. Yazar, kitaptan elde edilecek gelirin, gereksinimi olanlara dağıtılmasını istemiştir. Kitabın ilk bölümlerinde, Runeberg, hedeflediği nesneliliği yakalamış görünmektedir. Portre şiirlerinde, karakterler kendi adına konuşur. “Kim Çevirdi Seni Böyle Yolundan?”, “Neyi Ümit Ettiğimi Bilmiyorum”, “Bir Zamanlar Nasıl da Kaslı ve Güçlüydü Kollarım”, bu tip şiirlere örnektir.

Kitabın diğer bölümü, 1830’da çıkan “Şiirler”de olduğu gibi, “İdiller ve Epigramlar” adını taşır ve yine 60 şiiri kapsar. Bu bölümdeki şiirlerde, Yunan etkisi görülür. Bu şiirlerden en önemlisi, “Biricik An” adlı şiirdir. Bu şiirde, Runeberg’in şiirlerinde ve duygusal karakterinde temel bir yeri olan; hızla yaşanıp biten, kısa bir süreliğine aşkın farkına varıldığı, ancak, sonra yine gözden ve gönülden uzaklaşan, o yüce biricik an işlenmektedir. Bu şiirde, anlatıcı kişi bir kadındır. Olasılıkla, Runeberg kendisini, çok çekici ve karşı konulmaz bir aşık olarak düşlemiş olabilir.

Aynı yıl, “Bir Bulutun Kardeşi” adlı tarihsel bir şiiri ve 1835’te ise; Ruslara karşı gerilla savaşı, bağıllık ve kahramanca ölüm temalarının işlendiği, anlatımcı bir tarihsel şiiri daha kaleme alır. Yazar, 1834’te, “Taşralı Aşık” adlı bir komedi yazar. Bu tiyatro eseri, “Helsinki Kuzey Gazetesi”nde, boş sayfaları doldurmak amacıyla yayınlanmıştır. Runeberg, 1836’da, en önemli eserlerinden biri olan, “Hanna”yı kaleme alır. Eserde, “Hanna” adlı şiirle birlikte, çeşitli yazılar, kısa öyküler ve kısa bir komedi yer almaktadır.

“Hanna” adlı şiirde; Finlandiya’da, güzel bir yaz akşamında doğan bir aşk anlatılır. Bir papazın kızı olan Hanna, papaz evini ziyarete gider ve orada okuyan öğrencilerden birine aşık olur. Ancak, aşık olduğu genç, ağabeyinin arkadaşıdır. Runeberg’in karşı çıkmasına rağmen, bu şiir; Johann Heinrich Voss’un, 1795 yılında yazdığı, “Luise” adlı şiirini anımsatmaktadır. Hanna’nın güzelliği ve büyüleciliği, “Luise”de olduğu gibi, yumuşak ve incelikli bir atmosfer yaratır. Bunda, kadın kahramanın inandırıcı saflığının etkisi vardır. Ülküsellştirilmiş genç aşık sayesinde, ruhen içteki özü keşfeder.

Eserdeki diğer önemli şiirlerden, “Kaptan Köşkünde Bir Yılbaşı Gecesi” ve “Kaçakçı”, Runeberg’in, Fin sahili açıklarındaki adalarda yaşayan insanların hayatlarını anlatır. “Kim Getirdi Seni Buraya?” adlı şiirde; bir genç kız, sevgilisiyle kendisini, doğadaki çeşitli görünümlere benzetir. Örneğin, yan yana akan iki dere, bir çayırda yan yana bulunan iki ağaç ya da farklı korularda yuva kurmuş olan iki kuş gibi. “Pınar Başında” adlı şiirde ise, genç bir adam, sevinç ve üzüntülerle, bazen coşan, bazen sıkıntıya kapılan ruhunu; bir pınarın, bulutların gölgesiyle, bir aydınlanıp, bir kararan yüzeyine benzetir. Bu şiirin son kıtasında, Runeberg’in, doğayla candan birleşme duygusu gözler önüne serilir.

6 ayaklı dizelerle yazılmış, 3 kantodan oluşan “Hanna” adlı bu şiir, geleneksel değerlere ve manevi geçmişe gönderme yapan, romantik halk od’udur. Şiirde, Fin doğası, imgelerden çok, yalın tanımlamalarla anlatılır. Fin doğasından görünümler, hem İsveç’in sahiliyle, hem de Finlandiya’nın iç kesimleriyle karşıtlık oluşturur. Runeberg, bu şiir sayesinde, bu iki ülkede de tanınmıştır. O dönemde, İsveç’te,

romantiklerin aşırı süslü ve anlaşılması zor şiirlerine karşı, yavaş yavaş tepki oluşmaktaydı. Runeberg'in, yalın ve basit şiirleri, yeni bir dönemin habercisi olarak görülmüştür. Şiirler, biçimsel olarak basit olmakla birlikte; sıradan insanların, onların duygu ve düşüncelerinin betimlendiği, İngiliz ve İskoç baladlarını anımsatır. Runeberg, bu eserde yer alan şiirlerinde; insanın duygularını ve ruh durumlarını, doğadaki fiziksel süreçlerle aktarır. Bu tarz, Runeberg'e, romantizmin benîinci (egosantrik) karakteriyle çelişen, daha doğal ve derin bir şiirselliği tanımlamaktadır.

Runeberg, 1837'de, "Yaşlı Bir Bahçıvanın Mektupları" adlı şiirini yazar. Şiir, Lars Stenback adlı şaire, bir yanıt niteliğindedir. Stenback, bir yazısında; dinsel ve didaktik olsa da, tüm kurgu eserleri dışladığını, bunları kabul etmediğini yazar. Runeberg, bunun üzerine, "Helsinki Kuzey Gazetesi" adlı gazetesinde, bu şaire yanıt verir. İnsanı, bir bitkiye benzetir; kökleri de, en az çiçekleri kadar önemli olan bitkiye. Dinsel söylev verenlerin, ruh ile gereğinden fazla ilgilendiklerini ve bu yüzden hayatı görmezden geldiklerini söyler. Stenback, bu yazıya hemen yanıt verir. Yaşlı bahçıvanın doğaya tapınışını, paganlık olarak niteler ve bunun, Hıristiyanlığın gerçek ruhuna aykırı ve yabancı idollere duyulan bir hayranlık olduğunu yazar. Yaşlı bahçıvan, doğada, Tanrı sevgisinin bir anlatımını bulur. Şiirdeki Rosa karakteri, Hanna'ya benzemektedir. Ancak, o, katı ve soğuk bir dindarlığın tutsağı olmuştur.

Runeberg, 1841 yılında, "Nadeşda: 9 Kanto" adlı bir destan yazar. Destan, Voldmar ve Dmitri adında 2 soylu kardeşin, bir serfin güzel kızı Nadeşda için çekişmelerini anlatır. Voldmar, neşeli, Dmitri ise, hüzünlü bir karakterdedir. Bir süre sonra, Voldmar, Nadeşda ile evlenir. Ancak, imparatoriçe Catherine, kardeşlerin annesinin kışkırtmasına kanar ve genç adamı karısından ayırmak amacıyla, onu sürgüne yollar. Dmitri'nin ise, Nadeşda hakkında kötücül planları vardır. Ancak, hizmetkarından, Nadeşna'nın, Voldmar'a ne denli bağlı olduğunu, onu nasıl sevdiğini, onun gidişinden sonra nasıl acı çektiğini öğrenir. Bunun üzerine, planlarından vazgeçer ve ortadan yok olur. İmparatoriçe Catherine, 2 kardeşin, kendini beğenmiş annesini şatosunda ziyaret eder. Onun, Voldmar ve karısı Nadeşda hakkındaki gerçek niyetini öğrenir. Nadeşda'yı prenseslikle

ödüllendirerek, onun ve 2 çocuğunun Voldmar'la bir araya gelmesini sağlar. Eserdeki yüzeysel tanım ve betimlemeler, aşk düetleri, tutkulu çıkışlar, öfke ve acı dolu sözler, acınma için yalvarıp yakınmalar; böyle bir eseri, müzikal düzenleme açısından olanaklı kıldığı için, İngiliz besteci Arthur Goring Thomas, 1885 yılında, bu eseri bir operaya dönüştürmüştür.

Runeberg, 1841 yılının sonunda, “Bir Noel Öncesi” adlı eserini kaleme alır. Yazarın Noel öncesi yaptığı alıveriş, ona bu eseri yazma düşüncesini esinlemiştir. Şiirde, 1828 Türk-Rus savaşı sırasında, Kafkasya'daki Rus ordusunda görev yapan bir yüzbaşı ve onun ailesiyle akrabalarının mutsuzluğu konu edilir. Yüzbaşından, uzun bir süredir haber alınamamaktadır. Yüzbaşının eşi ve aile büyükleri, artık en kötü olasılıkları düşünürken; yüzbaşının 16 yaşındaki kızı Augusta, umut ve inancını korur ve ablasını da avutmaya çalışır. Ormandaki kulübesinde tek başına yaşayan ve Ruslara karşı zamanında savaşmış olan yaşlı asker Pistol da, ailenin bu acı günlerinde, onların yanında yer alır. Bir gün, hiç beklemedikleri bir anda, yüzbaşı çıkagelir. Aile yeniden bir aradadır. Ancak, acı bir haber getirmiştir. Pistol'un oğlu savaşta ölmüştür. Yüzbaşı, Pistol'a acı haberi verir ve onu avutmak adına, kendi evlerine taşınabileceği önerisinde bulunur. Pistol, bu öneriyi kabul etmez ve ormandaki evine geri döner. Tutucu toplumsal bakış açısı, duygusallığı, egzotikliği ve yurtsever duyarlılığı ile “Bir Noel Öncesi”, Runeberg'in okurunu her bakımdan doyuracak bir malzeme zenginliğine sahiptir. Hiç kuşku yok ki, eser bu özelliğiyle, ulusal gururu okşamaktadır.

Runeberg, 1842'de, “Macbeth Bir Hıristiyan Trajedisi Midir?” adlı denemesini yazar. 1843'te, daha önce çıkan şiirler serisinin 3. sü olan, “Şiirler: 3. Fasikül” yayınlanır. Kitap, din ağırlıklıdır ve dini sorunları ele almaktadır. Buradaki şiirlerden bazılarının konusu, Hıristiyan efsanelerinden alınmıştır. Kitapta, arzulardan kurtuluşu konu edinen “Boş Arzu”, bir genç kızın terk edilmesini ele alan “Küçük Bir Şans”, Cicero'nun “Yaşlılığa Dair” adlı eserinden esinlenerek kaleme alınmış olan “Hayatım”, besteci Sibelius'a esin kaynağı olan, “Ama Benim Kuşum Çoktandır Evinden Uzakta” gibi şiirler vardır. Runeberg, bu şiirleri yazarken; Elias Lönnrot'un, “Kantelatar” adlı eserinin İsveççe çevirisinden yararlanmıştı.

Şair, kitaba sonradan 3 şiir eklemiştir. Bunlardan, “Kilise” adlı şiirde; kiliseye atla gitmek yerine, sandala binip, sabah sisinde gözden kaybolan, yoksul bir adamın öyküsü anlatılır. Bu şiir, Runeberg’in, sıradan insanlara duyduğu sevgiyi ve Tanrı’nın doğadaki varlığına olan inancını yansıtır. Bir diğer şiir olan “Chrysanthos” da, Hıristiyanlığı yeni kabul etmiş bir Yunanlı olan Chrysanthos, kendini kötülüklerden korumak için yalnızlığı seçer. Ancak, yine de, ülkesini ve anadilini seven bir kişi olarak, üzerine düşen tüm görevleri yerine getirmektedir. Kitapta önemli şiirlerden biri de, “Efsane” adını taşır. Runeberg, şiirler serisinin 3. sünü yazarken, Alman papaz Gotthard Ludwig Kosegarten’e öykünmüştür. Ancak, şairin lirik damarı, zayıflamaya ve kurumaya başlamıştır. Yine de, karmaşık kişiliğinin gizlerine ulaşmak adına, çok önemli ipuçları veren şiirler vardır.

Runeberg, 1844 yılında, “Kral Fjalar: 5 Şarkılık Şiir” adlı eserini yazar. Eserde, Got kralı Fjalar; görkemli savaşımlardan sonra, ülkesini, artık barış içinde yönetmek ister. Yaşlı kahin Dargar ise, ona bu düşünün gerçekleşmeyeceğini; genç oğlu Hjalmar’ın, günün birinde, çocuk yaştaki Gerda ile evleneceğini ve bunun, aile için utanç verici olacağını söyler. Bu yorum üzerine, kral Fjalar, kehanetin gerçekleşmesini önlemek için, Gerda’yı denize attırır. Ancak, Gerda, bir korsan tarafından kurtarılır ve İskoçya’da, Morvenli Morannal adında biri, onun adını Oihonna olarak değiştirip, koruması altına alır. Morannal’ın 3 oğlu vardır ve bunların hepsi de, Oihonna’ya aşık olur. Genç kızın ünü, Viking seferine çıkmış olan Hjalmar’ın kulağına gelir. Hjalmar, Morannal’ın oğullarıyla düello edip kazanınca, Oihonna’yı elde eder ve onunla evlenir. Ancak, sonradan, Oihonna’nın, kendi kızkardeşi olduğunu öğrenir ve onu öldürür. Daha sonra, babası Fjalar’a giderek, olayı anlatır ve intihar eder. Fjalar’ın ise, Tanrılara seslenmekten başka seçeneği kalmamıştır.

“Nadeşna: 9 Kanto”yu yazan Runeberg, bu yöntemi, bu eserde de kullanmıştır. Ancak, bu kez güçlüklerinden yakınsa da, aynı Klopstock’un yaptığı gibi, zorlu bir kıta ve ölçü düzenini kullanmıştır. Eser, eleştirmenlerden olumlu tepkiler almıştır. İskandinav dillerinde yazılmış, gelmiş geçmiş en görkemli ve parlantılı şiir olduğu söylenmiştir. Ayrıca, bu eserin; Esaias Tegner’in, “Fridthjof Saga” adlı eseri ile ortaya çıkmış olan Viking romantizminin, Ossianizm ile

harmanlanmış bir örneği olarak nitelendirilmiştir. Bu eser, ister gerçek bir başyapıt, isterse eskimeye yüz tutmuş bir sanat eseri olsun; biyografi yazarları, bu eseri, Runeberg'in anıtsal bir öz portresi olarak değerlendirmiştir.

1845 yılında, Runeberg'in tarihsel bir tiyatro oyunu olan, "Kuşatma" yayınlanır. Yazar, bu eseri, 1741-43 Rus savaşında yaşanan bir olaydan esinlenerek yazmıştır. 1848 yılında ilk cildi yayınlanan "Asteğmen Stal'ın Öyküleri" ise, Runeberg'in başyapıtıdır. Eserin ilk bölümü, 1848 Noelinde tamamlanmıştır ve toplam 18 şiir içerir. Yazar, eserin tarihsel arka planı için; Gustav Montgomery'nin, 1842 tarihli bir eserinden yararlanmıştı. Finlandiya için yazılmış bir ilahi olan, "Vatanımız" adlı ilk kanto, Fredrik Pacius tarafından bestelenmiştir. Bu kanto, betimsel bir üslupla kaleme alınmış olan eserin, tek lirik parçasıdır ve üniversite şenliklerinde okunduktan sonra, ulusal marş olarak benimsenmiştir. Şair, anavatanının tüm doğal güzelliklerini ve her sosyal koşulda beslediği derin sevgisini dile getirmiştir bu şiirde. "Vatanımız", bugüne dek yazılmış vatansever dizelerin en soylularına sahiptir. Çevrilmesi oldukça güç olan bu şiir, ayrıntılı ve karmaşık biçimine karşın, billur duruluğunda bir yalınlığa sahiptir.

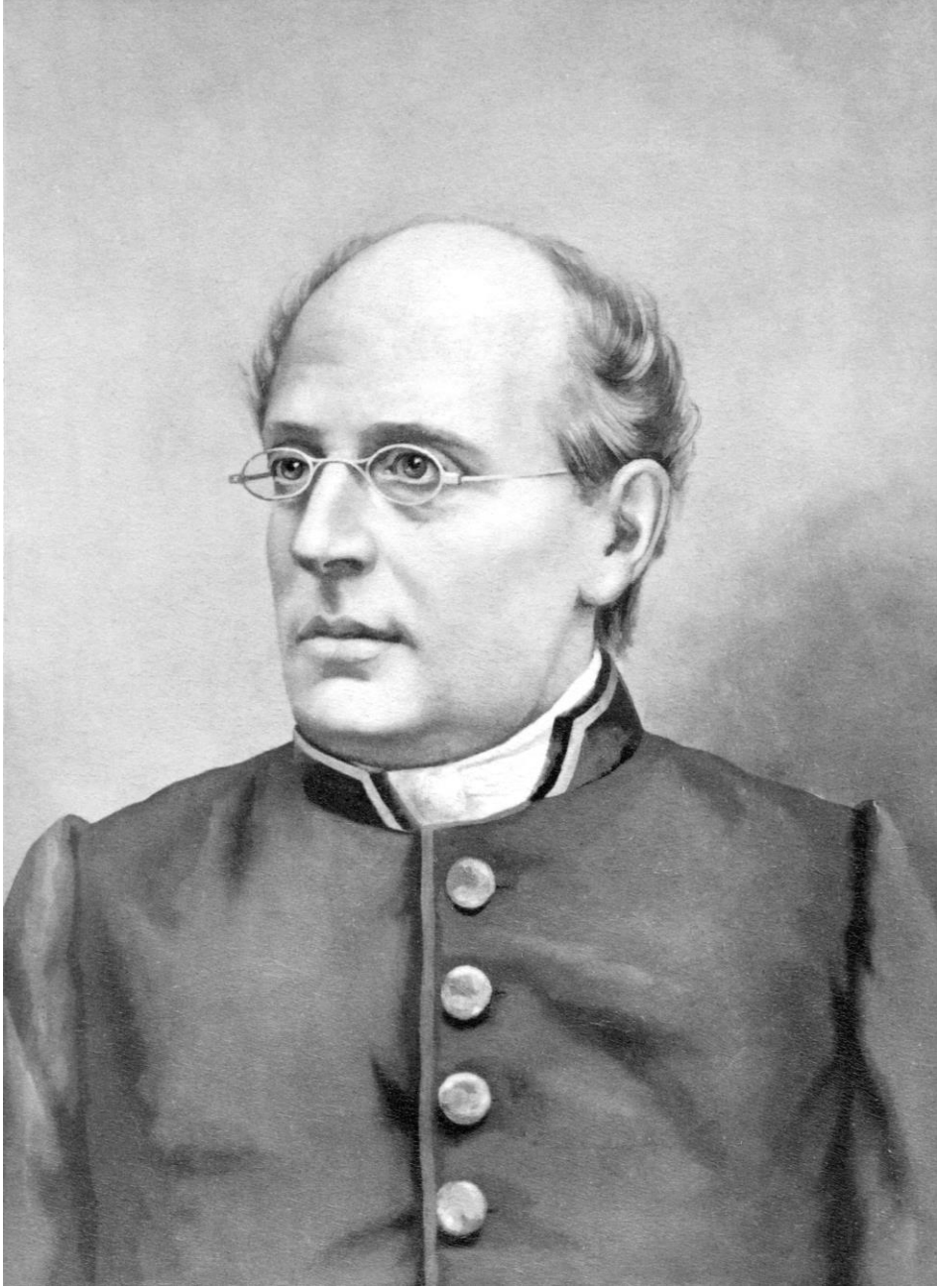
2. kantoda, yaşlı asteğmen Stal tanıtılır. Stal, genç dinleyicilere öyküler anlatır. 3. kantoda, sevgilisinin yiğitçe öldüğünü öğrenen bir genç kız, vatan için ölmenin onurunu dile getirir. Son şiirin konusu, 1808-09 yıllarındaki İsveç-Rus savaşıdır. Her ne kadar, savaş yenilgiyle sonuçlanmışsa da; Runeberg, çeşitli savaş kahramanlarının portrelerini çizer. Askerleriyle birlikte, neşe içinde ölüme giden teğmen Ziden, sevgilisinin savaştan kaçtığını öğrenen köylü kız, bir köprüyü kahramanca savunan, cesur Sven Tufva, beyaz atının üzerinde Napolyon gibi görünen Bijou, cana yakın, güler yüzlü düşman generali Kulneff, savaştan asla geri çekilmek istemeyen yaşlı asker; bu portrelere örnektir. Bu portrelerde, Jutas savaşındaki Döbeln gibi generallerden tutun da, sıradan piyadelere kadar tüm askerler, kişilik özellikleri vurgulanarak ele alınmıştır. İçlerinde en anılmaya değer olanı, cesur ve kahraman bir asker olan Sven Tufva'dır. O, diğerlerinin tersine; teslim olmaktansa, savunduğu köprüden ayrılmayıp, ölene dek çarpışmıştır.

“Asteğmen Stal’ın Öyküleri”, tarihsel bir araştırma ya da destan değildir. Eser, bir gazi tarafından şaire anlatılan, farklı olaylar ya da insanlar üzerine kaleme alınmış, bir dizi şiirden oluşmaktadır. Runeberg, hayatı boyunca, tek bir el silah atmamış ve hiçbir zaman orduda görev almamış olmasına rağmen; yazdığı bu eserde, savaşı ve kahramanca ölümü, yurtsever bir şekilde yüceltebilmiştir. Şiirlerin çoğu, güçlü, dramatik etkiler uyandırır. Bu şiirler, aşırı tutucu ve ulusalcı bir tarzda kaleme alınmıştır. Ayrıca, alçakgönüllülüğü ve sorumluluk bilincini yükseltmek ve yurtseverliği özendirme amacıyla incelikle işlenmiştir. Anlaşıyor ki, Runeberg bunda başarılı olmuş, özgün bir Fin ahlak anlayışı, toplumda yer etmiştir. Günümüzün dingin, dürüst, çalışkan ve alçakgönüllü Fin tipi; Runeberg tarzı, tutku ve anlayışın ortaya koyduğu bir tasarımdır.

1852’de, Runeberg’in daha önce, “Helsinki Kuzey Gazetesi”nde yayınlanan öyküleri, “Kısa Öyküler” adı altında yayınlanır. 1857’de, “Finlandiya Grandükaliğindeki, Lutherci, Tutucu Protestan Topluluğu İçin, Bir İsveççe İlahiler Kitabı” tasarımını yayınlar. Bu kitap, Runeberg’in kendi yazmış olduğu, 60 ilahiyi de içermektedir. Bunlardan en önemlisi, “Koru Tanrım, Vatanımızı!” adını taşımaktadır. Ancak, ilahiler kitabı komitesi, bu ilahilerden 16’sını kabul etmez ve kalanların birçoğunu da değiştirir.

1860’ta, “Asteğmen Stal’ın Öyküleri”nin 2. cildi çıkar. Kitaptaki “Genç Asker” adlı şiirde, ataları gibi, cephede savaşarak ölmek isteyen bir delikanlının öyküsü anlatılır. “Asteğmenin Çarşı Anıları”nda, birbirleriyle yaşamak zorunda olan güçlü ve zayıfların sorunsalı, sosyal ve ekonomik üstünlük açısından ele alınmaktadır. “Asteğmenin Selamı”nda, bir savaş gazisi olan, Gregori Tigerstedt selamlanır. “No: 15 Gururlu” adlı şiirde; savaş, sosyal bir gelişme aracı olarak görülür. Hayatının büyük bölümünde aşağılanmış olan zavallı bir adam, kimliğini ve kişiliğini, orduya katılarak giydiği üniformada bulur. “Yabancıнын Rüyası”nda, oğulları için üzülen bir anne betimlenir. “Taşralı Vali”de ise, şiirin kahramanı vali Wibelius, 1. Aleksandr’ın güvencesindeki, İsveç hukuk sistemini savunur. Bu şiir, genellikle, Finlandiya’nın kutsal bildiği özerkliğinin, son çarlar üzerindeki etkisinden söz etmek amacıyla alıntılanmaktadır.

Runeberg ,1862’de, “Güçsüzlük: 2 Perdelik Aile Tablosu” adlı komedisini yazar. Eserdeki, zengin yaşlı adam, güzel genç kız ve sanatçı ruhlu genç adam karakterleri; İbsen’in, 1900’de yazdığı, “Aşkın Komedi” adlı oyununu anımsatır. Ancak, oyun; İbsen’in şiirsel komedisinin, erotik gerilimlerinden ve gizli anlamlarından yoksundur. Yazar, 1863 tarihinde ise, “Salamis Kralları” adlı oyununu yazar. Bu tiyatro eseri, Sophokles’in, “Aias” adlı oyununun devamı gibidir. “Aias”da; Akhilleus’un ölümünden sonra, Agamemnon ,onun silahlarını, ordunun en yiğit kişisi Aias yerine, Odysseus’a verir. Buna kızan Aias, Agamemnon ve Odysseus’tan öç almak ister. Ancak, Tanrıça Athena, onun aklını başından aldığından, düşman olarak gördüklerine saldırarak yerde, bir hayvan sürüsüne saldırır. Akli başına gelince de, yaptıklarından utanarak, kendini hançerler. “Salamis’in Kralları”nda, Leiokritos, krallık gücünü ele geçirmiştir. Ancak, Aias’ın dul eşi Tekmessa ve oğlu Eurysakes’in ortaya çıkmasından korkmaktadır. Bir gün, korktuğu başına gelir.Üstelik, kendi oğlu Leontes de, yasalara ve adalete içten bağlılığı dolayısıyla, onların yanında yer almıştır. Leiokritos kaybeder ve oğlunu öldürür. Bilinci yerine gelince de, üzüntüsünden kendini öldürür. Leiokritos, kral Fjalar gibi, kaderini yüce güçlerin belirlediğine inanmış ve ölümünün, düşmanının elinden olmasına izin vermemiştir. Bu oyunun ilk gösterimi, 1862 yılında, sonradan İsveç Tiyatrosu olarak anılacak olan, Helsinki Yeni Tiyatro’da yapılmıştır.

Orta Yaşında Runeberg

Sanatı:

Finlandiya'nın, İsveççe yazmış olan ulusal şairi Runeberg; Fin edebiyatının yanı sıra, İsveç edebiyatını da, önemli ölçüde etkilemiştir. Runeberg'in şiiri; Hugo, Shelley, Keats, Lermontov ve Petöfi gibi, Avrupa'nın büyük romantiklerinin eserleri arasında anılmaktadır. O, yaygın ulusal beğenin yanı sıra, geniş bir uluslar arası üne de kavuşmuş olan, ilk Fin yazarıdır. Her ne kadar, İsveç dilinde yazmışsa da; Finlandiya'daki vatanseverlik duygusunu canlandırmak için, kendisinden önce yaşamış herkesten, çok daha fazla emek harcamıştır. Runeberg, çar I.Nikola'nın saltanatında, ideolojik olarak, klasik Yunan hümanizmini benimsemiştir. Yazar, Finlandiya'yı, Lönnrot ile birlikte, kendine ait bir kültürü olan bir ülke haline getirmiştir.

Şiir yazmaya küçük yaşta başlamış olmasına rağmen, Runeberg'in üslubu, geç olgunlaşmıştır. Hata bulmaya eğilimli karakteri ve eleştirel bilinci, yazdığı ilk parçaları yayınlamasına engel olmuştur. Runeberg'in ilk şiirleri, sonradan tüm eserlerine egemen olacak olan motifleri içermektedir. Bu ilk şiirlerde, aşk temalarının yanı sıra; vatansever, duyarlılık, toplumsal hayattan kesitler, insan ve doğa üzerine düşünceler de işlenmektedir. İlk şiirlerinde görülen abartılı anlatım tarzı, giderek, gerçekçi-mizahi bir halk şiirine dönmüş; dil kültürüyle, Fin şiirinin ölçütü olmuştur.

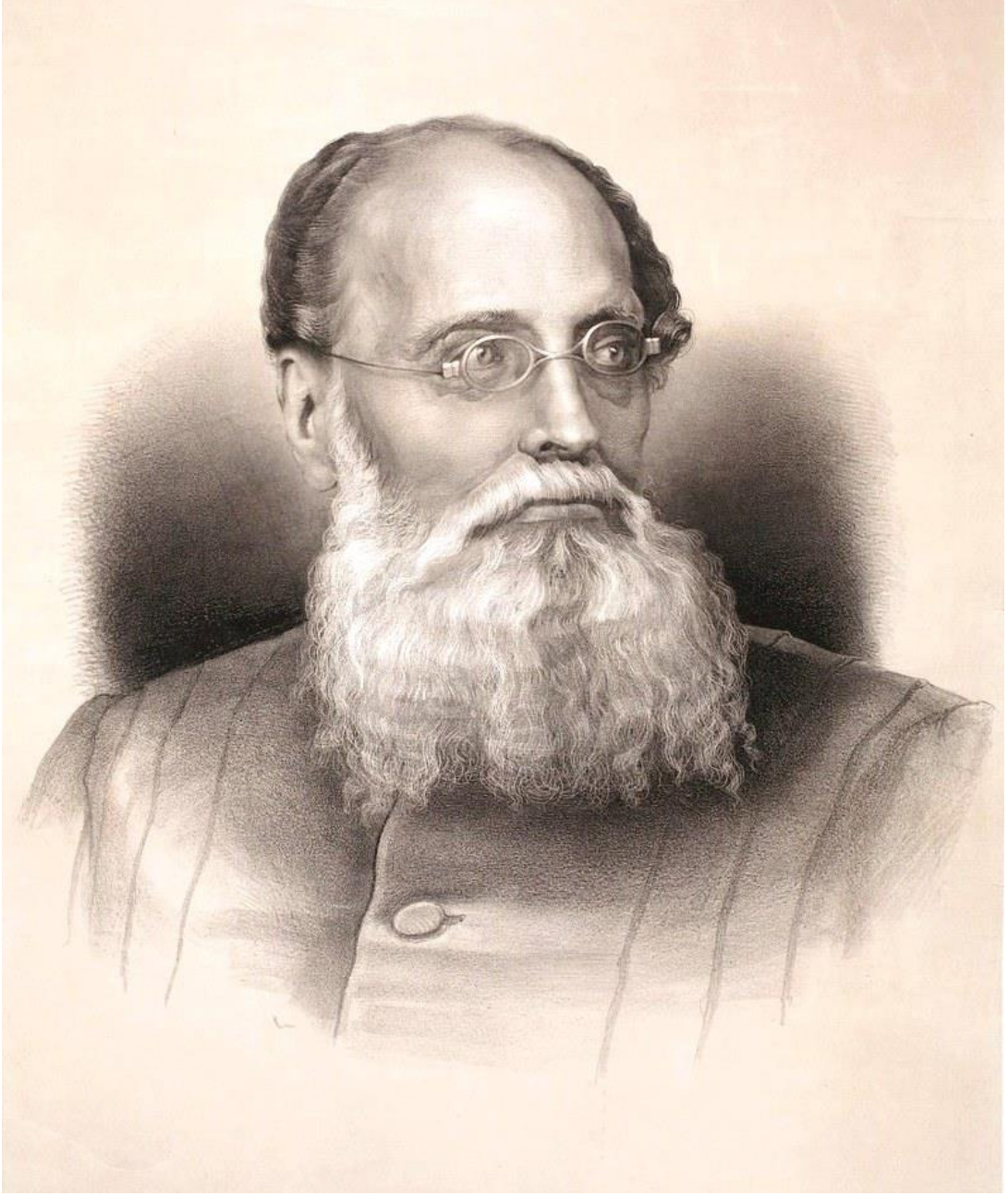
Üzerinde çok çalışıp, büyük emek harcadığı betimsel şiir türünün, bugün modası geçmiştir. Ancak, Runeberg, bu tarzı; toplumsal olaylarda yüksek sesle okunabildiği ve dinleyicilerin de, ölçü inceliklerinin, retorik süslemelerinin ve sözcük oyunlarının farkına varabilecek düzeyde oldukları bir çağda geliştirmiştir. Onun şiiri, Fin ve İsveçlilerde, ortak bir tarih duygusunu uyandırmış ve bireylerde, ulusal bir kimlik duyarlılığının gelişmesinde, önemli bir rol oynamıştır.

Onun yaratımları, antik dönemden, Alman klasikçiliğinden, İsveç romantizminden ve Fin halk şiirinden kaynaklanır. Runeberg'in özgünlüğü, klasik tavrı, romantik duygularla birleştirme gücü ile köylülüğün hayat biçimine bakışını belirleyen gerçekçiliğinden

kaynaklanır. Runeberg'in eserlerinde, klasik edebiyatın etkisi görülür. Ayrıca, soylu yaklaşım ve biçimsel yalınlığı açısından, Goethe'nin izlerini taşır.

Kaynakça:

- A History of Finnish Literature Jaakko Ahokas/1973
- A History of Finland's Literature George C. Schoolfield/1998
- Literature of Finland Kai Laitinen/1994
- Runeberg and Finland Jarkko Toikannen
- Johan Ludvig Runeberg Book and Writers
- Johan Ludvig Runeberg C. Vern Mattson
- Türk ve Dünya Edebiyatçılar Aziz Çalışlar Remzi Kitabevi/1987
- Ana Britannica Ana Yayıncılık/1986
- Büyük Larousse Gelişim Yayıncılık/1986
- Türk Ansiklopedisi Milli Eğitim Yayınları/1946

Yaşlı Runeberg

Şiirlerinden Seçmeler: Çeviren: Murat Acar

Genç Kız Sevgilisiyle Buluşmaktan Geliyordu

Genç kız sevgilisiyle buluşmaktan geliyordu,
Kıpkırmızıydı elleri. Annesi sordu:
“Kızım, neden böyle kıpkırmızı ellerin?”
Kız, “Gülleri deriyordum da..” dedi;
“Battı ellerime dikenleri.”

Kız yine sevgilisiyle buluşmaktan geliyordu,
Kıpkırmızıydı dudakları. Annesi sordu:
“Kızım, neden böyle kıpkırmızı dudakların?”
Kız yanıtladı: “Kiraz yiyordum ama,
Suyu boyadı dudaklarımı da.”

Bu kez, sevgilisiyle buluşmaktan geldiğinde,
Solgundu kızın yanakları. Annesi sordu:
“Kızım, neden solgun yanakların böyle?”
Kız dedi ki: “Bana bir mezar kaz anne,
Göm beni ve bir de haç koy üstüne;
Şöyle bir yazı da olsun üstünde:
Bir zamanlar, elleri kıpkırmızı gelmişti eve;
Kızarmıştı elleri, sevgilisinin sımsıkı ellerinde.
Bir zamanlar, dudakları kıpkırmızı gelmişti eve;
Kızarmıştı dudakları, öpmekten sevgilisinin dudaklarını.
Son gelişinde ise, solgundu yanakları;
Sevgilisinin ihaneti soldurmuştu onları.

Aşk

On beşine gelmişti oğlan ve hala düşünmemiştir,
Aşk diye bir şey olduğunu bu dünyada.
Bir beş yıl daha geçti, ama yine düşünmedi,
Aşk diye bir şey olduğunu bu dünyada.
Derken bir gün, apansız,
Dünyalar güzeli bir kız çıktı karşısına
Ve birkaç saatte öğretti;
Yirmi yılda öğrenemediğini oğlana.

Öğüt

Üç şey öğretir bir anne kızına;
İç çekmemeyi, mutsuz olmamayı
Ve asla öpmemeyi bir oğlanı.

Ey anne, eğer kızın sözünü dinlerse
Ve tutarsa son öğüdünü bil ki,
Tutmamış olacak ilk ikisini.

Düğün

Genç kız şöyle dedi annesine:
“Bu güz yapalım düğünümü, olmaz mı anne?
Yanıtladı annesi:“Hele bir ilkbahar gelsin de..
Bahardır evlenmek için uygun zaman,
Baharda yapar yuvalarını kuşlar bile!”

“Neden bekleyelim ki bahara kadar?” dedi kız;
“Neden bahar olsun, evlenmek için en uygun zaman?
Hem kuşlar, baharda yaparmış yuvalarını bize ne!
Her mevsim anneciğim, uygundur evlenenlere;
Eğer, iki insan birbirini sevmişse!”

Kökнарların Altında

Kıyıdaki köknarların altında,
Bir çocuk oynuyordu;
Efsanevi Saimaa gölünün koyunda.
Suların altındaki sarayından,
Bir peri aşık oldu bu güzel çocuğa
Ve karar verdi onu baştan çıkarmaya.

İlkin, yaşlı bir adam kılığında,
Belirdi kıyıda;
Ama, kaçıverdi çocuk ondan.
Bu kez, genç biri olarak
Çıktı karşısına ama;
Şen çocuk ,duramadı yine bir an orada.

Sonunda, kıpırdak bir taya dönüştü peri
Ve başladı, zıplayıp oynamaya;
Ağaçların arasında.
Neşeli tayı görünce çocuk,
Gizlice yanaştı yanına
Ve yelelerinden tuttuğu gibi,
Atladı tayın sırtına.
Böylece, peri hızla
Dalıp sulara, kayboldu derinlerde;
Sırtında ödülüyle.

Sonra, çocuğun annesi indi kıyıya,
Oğlunu arıyordu gözünde yaşlarla.
Peri, suların altındaki sarayında,
Bu hoş kadını görüp arzuyla;
Karar verdi, onu da ayartmaya.

İlkin, yaşlı bir adam kılığında,
Belirdi kıyıda;
Ama, kaçırverdi acılı kadın ondan.
Sonra, genç biri olarak
Çıktı karşısına;
Mutsuz kadın, kalmadı orada bir an.

Derken, giriverdi peri,
Neşeli çocuğun kılığına ve
Oynamaya başladı dalgaların arasında.
Üzüntüyle aradığı oğlunu görünce kadın,
İleri atıldı, kaygıyla tutup çekti oğlunu kollarından;
Kurtarmak için çocuğu, kabaran dalgalardan.
Peri, birden dalıp sulara böylece;
Derinlerde kayboldu, kollarında hoş ödülüyle.

Arioso

Bir kız, yürüyordu bir sabah,
Şebnem kaplı bir çayırda;
Solmuş bir gül gördü ve dedi ki ona:
Ağlama zavallı çiçek, ağlama,
Mutlu günlerin geride kaldı diye.
Yaşadın, her zevki tattın,
Baharı görüp, mutluluğu buldun;
Ta ki, kışın soğuğu seni vuruncaya dek.

Benim kalbimse, daha beter acılar çekti,
Aynı anda yaşadı; hem kışı, hem baharı.
Sevgilimin gözleri, onun baharıydı;
Anneminkiler ise kışı.
Ağlama zavallı çiçek ve üzülme,
Mutlu günlerin geride kaldı diye.

İlk Öpücük

Gümüşi bir bulutun kenarında oturdu akşam yıldızı,
Vadinin alacakaranlığından merakla seslendi ona kız:
“Akşam yıldızı, söyle bana; ilk öpücük,
Sevgilinin dudağına kondurulduğunda,
Nasıl düşünceler sokulur cennetin rıhtımına?”

Göğün utangaç kızı yanıt verdi:
“İşıktan melekler, yeryüzüne inerler ve
Mutluluğun böylesine ışıdığını görüp, sevinirler;
Yalnızca, ölüm yumar gözlerini ve sessizce ağlar.

Güz

“Çabucak geçiverir bahar,
Yaz, daha da çabuk;
Ama, uzundur güzün ömrü.
Ey, güzel yanaklar,
Solacaksınız çok yakında
Ve açmayacaksınız bir daha!”

Şöyle oldu delikanlının yanıtı buna:
“Güz günlerinde avutur bizi,
Tatlı bahar anıları;
Kış geldiğinde bile,
Yeter yazın hasadı.
İsterse geçsin baharlar,
İsterse solsun yanaklar;
Birbirimizi sevelim, bu yeter!
Haydi, öpüşelim boş ver!”

Biricik An

Yalnızdım,
O da yalnızdı geldiğinde.
Yollarımız,
Çakışmıştı bir şekilde.
Kalmadı yanımda,
Kalmayı düşündü ama.
Konuşmadı,
Gözleri konuştu onun adına.
Ah, hepten yabancı;
Yine de öyle aşına!
Bir gün geçti sonra,
Bir yıl geçti aradan;
Anılar, anıları kovaladı.
O kısacık an,
Hep benimle kaldı;
O acı an,
Sevecenlikle de dolu olan.

Ama Benim Kuşum, Çoktandır Evinden Uzakta

Kuşunun yansıması belirdi körfezde,
Çırpıyor bir ördek kanatlarını.
Tarlakuşunun şarkısı çınlıyor gökte,
Çulluğun çığılığı yankılanıyor;
Bir uçtan, bir uca suyun üstünde.
Sıra sıra diziyor sürülerini bahar,
Bir araya topluyor yine kuşlarını;
Uzun yaz günlerinin vaadiyle.
Albenisiyle çekiyor ve sıcacık, ışıltılı
Bir güneşle karşılıyor onları.

Ve ben, zavallı bir kızcağz,
Kıskanıyorum onları.
Ve dağıtmaya çabalıyorum,

Umutsuzluğun karanlığını.
İçtenliğini yeşertirken kalbimde,
Bahar kadar sıcak ve
Bir yaz günü kadar aydınlık;
Karşılama çalışıyorum onları.
Neşe doluyum, üzüntü içimi kemirse de;
Gülümsüyorum, yaşlar gözlerimde.
Ama benim kuşum,
Çoktandır evinden uzakta.

O Zamandan Beri, Sormadım Bir Daha

Neden çabucak geçiveriyor bahar,
Neden daha uzun sürmüyor yaz?
Merak eder dururdum sıklıkla;
Yanıt alamazdım hiç, sorardım da.
Sevgilimin terk ettiğinden
Ve sıcaklığı buz kestiğinden beri,
Sormadım bir daha; duyumsadım yalnızca,
Derinliklerinde düşüncemin. Ve anladım ki;
Güzellik, ölümsüz değil
Ve çabuk bozuluyor güzel olan.

Frigga'ya Od

Hazinelerinin albenisi yok, ey Afrika'nın altın suları!
Aramadım hiç incilerini, ey parıltılı okyanus!
Frigga'nın, çiğ taneleriyle ışıldayan,
Kalbidir büyüleyen beni.

Ah, sınırsız bir dünya bile,
Işıltılı elmasları ve altın güneşiyle,
Ne kadar küçük kalır oysa; esrimiş bağrımızda,
Sakladığımız dünyayla kıyaslandığında.

Neyini yerden, neyini gökten almış bu kız,
Nasıl bilebilirim? Yaz gökleri gibi,
Akşam ne renge boyamış; sabah,
Hangi çiçekleri doldurmuş kucağına?

Aklım karışır, gözlerim kamaşır, gözlerine bakınca,
Dipsiz derinliklere dalarım sanki.
Kendimden geçerim, ne zaman ki öpse beni,
Erguvani dudaklarıyla kendime gelirim.

Nereden geliyorsun gülümser melek, söyle bana?
Dünyaya inip, o parlak ve umut dolu özünü
Frigga'ya vermeden; hayatımı, böylesine
Güzelleştirmeden önce neredeydin?

Belirsizdir bazen yol, dikenlerle dolu olabilir;
Ruhum bitkin düşebilir, elbet taşıdığı yükten.
İşte o zaman, ne güzeldir çabucak,
Sevgilinin kollarına atılmak.

Bahar meltemleri gibi, okşuyor ayağımı toprak,
Hayatın zincirleri, tüy kadar hafif sanki.
Ve hızlanan kalp atışlarıyla,
Kavuşuyor ruhum ilahi huzura.

Kim Getirdi Seni Buraya?

Körfezin dalgalarından ve
Tomruk tepelerinden uzakta,
Yapayalnız büyüdün
Ve bir başına yaşadın.

Özlemedim seni hiç,
İzini bulmayı denemedim.
Çünkü, beni oraya götüreceksin,
Hiçbir yol bilemedim.

Tanı mıyordum babanı,
Bil miyordum anneni.
Göremiyordum, nerede olduğunu ve
Nereye gittiğini.

Burada akan bir nehir gibi,
Akan bir nehir gibi;
Birbirimiz içindik biz,
Sen, orada olduğun sürece.

İki çiçek ve bir çayır,
Aralarında yeşeren.
İki kuş, yuvalarını
Başka çalılıklarda kurmuş.

Ey, başka mevsimlerin çocukları,
Nasıl uçup geldiniz buraya, söyleyin?
Ey, uzaklardan gelen kuş,
Kim getirdi seni buraya?

Bu soğumuş kalbe, bu alevleri
Nasıl getirdin söyle?
Kendisi için, bir hiç olduğun birinin,
Nasıl böyle, birden her şeyi oluverdin?

Kuzey

Düşüyor yapraklar,
Göller dondu.
Göç eden kuğular,
Hüzünle yüzüyorlar,
Güneye doğru.
Yeni yurtlar arıyorlar,
Özlemle bakarak geriye,
Yararak o gölleri,

Vatan özlemiyle.
Derken, bir göz bakıp size,
Palmiyelerin gölgesinden,
Diyecek ki: “Ey, zavallı kuğular,
Kuzeyde, nasıl büyüdü bir dünya var?
Çünkü, cennete özlem duyabilir ancak,
Güneyden ayrılanlar.”

Vatanımız

Vatanımız, vatanımız, ey vatanımız,
Çınlasın sevgi şarkılarımız!
Daha yüksek değildir onunkinden, hiçbir dağın zirvesi;
Dövemez kıyılarını hiçbir deniz, daha derin değildir hiçbir vadi.
Olamaz bir ülke, ülkemizden daha sevgi dolu olan
Ve daha sevecen, anavatanımızdan.

Yoksuldur vatanımız, yoktur beklentisi;
Çıkar hırsıyla yanıp tutuşanlardan.
Kendini beğenmiş ve soğuktur gelip geçen yabancılar,
Ama bizim için bir hazinedir, en küçük bir parçası bile.
Çalılık da olsa her yanı, kesilmiş de olsa ağaçları,
Altındır bize göre taşı toprağı.

İrmaklarımızın çağılığını severiz,
Sellerimizin gürül gürül akışını,
Karanlık ormanlarımızın hüznü doğasını,
Yıldızlı gecelerimizi, yazlarımızın ışıltısını.
Duyulacak ya da görülecek ne varsa,
Kalbime dokunur acısı.

Burada çarpıştı babalarımız düşmanla,
Zekalarıyla, saban ve bıçakla kıyasıya.
Gökler karardı, gökler ışıldı;
İşler yoluna girdi, işler karıştı.

Finli yüreği, katlandı tüm sıkıntılara,
Yılmadı, göğüs gerdi tüm zorluklara.

Kim bilebilir, ne büyük dertlerle,
Başa çıktığını bu halkın.
Savaş sökün ettiđinde tepelerden, vadilerden,
Karakış, ardında kıtlıkla çıkageldiğinde,
Kim tutabilir ki, dökülen kanın hesabını;
Peki ya, cesareti ve dayanıklılığı?

İşte, burada çarpıştı atalarımız,
Bizler için canlarını verdiler.
İşte, burada göverdi coşkuları
Ve burada döküldü gözyaşları.
Uzun yıllar önceydi bunlar,
Bizim için çok acı çektiler.

Öyle güzel bir yer ki burası,
Gereksinimimiz olan her şey var.
Dilediđi oyunu oynasın kader,
Bir vatanımız var ya, o bize yeter!
Hem daha değerli neyimiz var, yakın ya da uzak,
Sevebilecek ve çok aziz tutacak?

Yurdumuz sarıyor, çepeçevre bizi,
Olanaklı mı ondan ayırmak gözlerimizi?
Yayılıp dört bir yana hepimiz,
Göllerini, kıyılarını işaret edip;
Bakın işte, bakın hepiniz,
Bu bizim yurdumuz demeliyiz!

Süzülsek de göklere,
Altın tarlaları sürsek,
Gözyaşı ya da üzüntü nedir bilmesek.
Hayat cennet olsa da bize,

Eksik olmaz kalplerimizden,
Bu güzel yurdun özlemi yine de.

Ey, onurun, şarkıların ve
Binlerce gölcüğün diyarı!
Ey, üstünde hayatımızın geçtiği kıyı;
Geçmişimizin ve geleceğimizin toprağı!
Yenilme, ezilme yoksulluğuna;
Özgür ol, neşelen ve iyi yaşa!

Çiçeğin, henüz körpe bir gonca,
Açılıp büyüyecek çok yakında.
Sevgimizden belli değil mi bir bak,
Umudun, mutluluğun ve şanın ışıyacak!
Daha yüksek, daha güçlü sesimiz,
Finlandiya için çınlasın, sevgi şarkılarımız!

Björneborgarnas Marşı

Narva fundalığını, Polonya'nın kumlarını, Leipzig'in ovalarını,
Ölmedi ah, kanlarıyla sulayanların oğulları!
Finlandiya'nın gücü tükenmedi, birliği bozulmadı daha,
Düşman kanıyla kirleniyor o topraklar hala!
Esenlik, dinginlik ve barış, uzakta, çok uzakta;
Sarsılıyor her yer güllerle ve gök alevler içinde kopacak fırtına!
İleri, ileri, yan yana turalım safları,
Cesur babalarımızın ruhları, kolluyor cesur adamları!

En soylu amaç,
Aydınlatıyor yolumuzu.
Kılıcımız keskin,
Kanlar içinde giysilerimiz.
Herkes ileri, ileri;
İşte, yüzyıllık özgürlüğümüzün bedeli!

Dalgalan yükseklerde, ey şanlı bayrak;
Eskiden beri, nice savaşların yıprattığı!
Acılı, soylu bayrağımız ileri, ileri!
Lime lime olsan da; üstünde, hala Finlandiya'nın renkleri.

Alamaz bizden zorlu ordular, kanımızı akıtmadan,
Atalarımızın yurdunu asla!
Dünyaya, Fin halkı,
İhanet etti dedirtmeyiz, kuzeydeki yurtlarına.

Çarpışarak ölür, ancak yürekli olan,
Tehlikeden çekinmez, korkmaz gözdağından!
Çarpışarak ölmektir savaşçının kaderi,
Onun için savaştık, hak ediyoruz zaferi!

Silah elde,
Düşmanla göğüs göğüse;
Vatanımız için ölmek demektir,
Onurumuz için yaşamak bizde!
Yorulmak nedir bilmeden, cepheden cepheye;
Koşarız, çünkü zafer bizimle!

Azalıyor saflarımız, görüyoruz, bu şanlı uğurda,
Savunurken, yurdumuzu kahramanca.
İleri, ileri, şanlı bayrak durma;
Sadık Fin nöbetçin yanında, koruyor seni hala!

Runeberg'in Eşi Fredrika Runeberg

HOLLANDA ORTAÇAĞ ANONİM ŞİİRİ

Ortaçağın başlarında, Hollanda halkının iyi eğitim görmüş kesimi, Latince ve Fransızca'yı benimsediğinden yerel dildeki edebiyat, genellikle, yazıya geçirilmemiş efsane ve halk şarkılarıyla sınırlı kalmıştır.

Haçlı seferleriyle Avrupa'da şövalye romansları moda olunca, Hollanda edebiyatında da Fransız romanslarını örnek alan şiirler ortaya çıktı. Bunlar anonim şiirlerin ilk örnekleridir. Bunların en önemlilerinden biri olan Karel ile Elegast, 12.-13. yüzyıla ait olan Fransız destanı Chanson de Geste'i örnek almıştır.

Anonim şiir örneklerinin çoğu, seküler (dünyevi) şiirlerdir. Gruythuyse ve Hulthem elyazmalarında, bu şiirlerden birçok örnek bulabiliriz. Bunların bir bölümü, aşk lirikleridir. Ve bunlar, Fransız baladları ya da Alman aşk lirikleri formunda yazılmıştır. Diğerleri ise, ölen bir arkadaş ya da sevgili için yazılmıştır. Ayrıca, politika ve sosyal yaşamı ele alan seküler şiirler de vardır.

Seküler şiirlerin dışında, dinsel metinler, genelde düz yazı şeklinde yazılmıştır. Ancak, çok azı şiir türündedir. Bu şiirlerden bazıları, kadın şair Hadewijch (Hadewych)'in şiirlerine benzer. Hatta, bu şiirleri onun yazdığından kuşku duyulmuştur.

Ortaçağ anonim şiirlerinin bir bölümü, üretildikten hemen sonra yazılmıştır. Bir bölümü de, Anne Marieken örneğinde olduğu gibi, ağızdan ağıza dolaşarak 19.yüzyıla kadar ulaşmıştır.

Kaynakça :

-Dutch and Flemish Feminist Poems Maaïke Meijer 1998

-Literature of the Low Countries (A Short History of Dutch Literature in the Netherlands and Belgium) Reinder P. Meijer 1971

-Ana Britannica Ana Yayıncılık 1986

Hollanda Ortaçağ Anonim Şiirlerinden Seçmeler: Çeviren : Murat Acar

Bay Halewin Bir Şarkı Söyledi

Basit biçimi ve tekrara dayanan anlatımından yola çıkarak denilebilir ki; Bay Halewin baladı, ortaçağ Hollanda şiirlerinin en eskilerinden birisidir.

Bu balad, genç kızları karşı koyamadıkları bir şarkıyla baştan çıkaran ve daha sonra öldüren bir tür Mavi Sakal öyküsüdür. Ancak Mavi Sakal'dan farklı olarak, bu baladdaki canavar tip, sonunda, cesur ve kurnaz kız tarafından öldürülür.

Bu şiir, Kuzey-Batı Avrupa efsanelerinden unsurlar içerir. Şiirin, İngiltere, İskoçya ve Almanya'da değişik versiyonları vardır. İngiliz edebiyatındaki versiyonu May Colvin ve Sahtekar Bay John adlı şiidir.

Birçok Ortaçağ şiiri gibi, bu şiirde de, cinsel şiddet ve kadınların bu şiddete karşı savunma yöntemleri anlatılmaktadır. Bu savunma yöntemleri, şiirler yoluyla kuşaktan kuşağa aktarılmıştır.

Bay Halewin baladı, biçiminin basitliğine ve dilinin sadeliğine karşın, 90 sıradan dizede; esrarengiz, duygusal ve çarpıcı bir dünya ortaya koyan görkemli bir şiidir.

Bay Halewin bir şarkı söyledi,
Onu duyan herkes kendinden geçti
Bir kralın kızı duydu sesini;
O ki, güzeldi ve herkesçe sevilirdi,
Babasının huzuruna çıktı ve dedi ki : “Ah..!
Baba, izin ver gideyim Halewin'e.”
“Ah, hayır kızım, çıkma evinden!
Dönmedi giden hiç kimse, onun peşinden.”

Annesinin huzuruna çıktı ve dedi ki : “Ah..!
Anne, izin ver gideyim Halewin’e.”
“Ah, hayır kızım, çıkma evinden!
Dönmedi giden hiç kimse, onun peşinden.”
Ablasının huzuruna çıktı ve dedi ki : “Ah..!
Abla, izin ver gideyim Halewin’e.”
“Ah, hayır kardeşim, çıkma evinden!
Dönmedi giden hiç kimse, onun peşinden.”
Ağabeyinin huzuruna çıktı ve dedi ki : “Ah..!
Ağabey, izin ver gideyim Halewin’e.”
“Git, nereye istersen, ben ne karışırım?
Başından tacını çıkartma yeter ki !”
Kız odasına gitti ve çözdü düğmelerini
Ve giyindi en güzel Pazar giysilerini.

Üstüne ne giydi?
En has ipekten bir gömlek.
Korsesini neyle sardı?
Çepeçevre altın iplikle sardı.
Kırmızı elbisesi nasıldı?
Her ilmiğinde bir altın vardı.
Mantosu nasıldı?
Her ilmiğinde bir inci vardı.
Sarı saçlarına ne taktı?
Altın bir taç taktı.
Babasının ahırına gitti
Ve en yağız aygırını seçti.
Atına atladığı gibi,
Şarkılar söyleyerek ormana daldı.
Daha yolu yarı etmemişti ki,
Bay Halewin’e rastladı.
Adam atını bir ağaca bağlamıştı,
Küçük hanım korktu ve titremeye başladı.
Adam dedi ki: “Güzel kız, selam sana,
Çöz saçlarını da otur yanıma.”
Bukle bukle saçlarını çözdü kız,
Damla damla yaşlar döktü kız.
Ormanın içinde birlikte at sürdüler

Ve yolda neler neler söyleřtiler.
Derken vardılar bir darağacına,
Birçok kadın asılıydı orada.
Adam dedi ki: “Kızların en güzelisin sen,
Seçimini yap, ölümlerden ölüm beğen.”
Kız dedi ki: “Mademki seçme hakkım var,
Kılıçla öldür beni öldürecek sen.”
“Ama önce kuşasını çöz, giysini çıkar,
Çünkü bakire kanım fişkirir, üstüne sıçrar.”
Ama Bay Halewin daha üstünü çıkarmadan,
Kafası uçtu yere düřtü boynundan.
Ve ayaklarının dibindeyken kafası,
Dili dedi ki: “İşte, buğday tarlası,
Git ve üfle geyik boynuzunu ki,
Bütün dostlarım duysun sesini”
“Gitmeyeceğim buğday tarlasına,
Üflemeyeceğim geyik boynuzunu”
“Bir kavanoz yağ olacak darağacının altında,
Git öyleyse, onu getir bana.”
“Ne darağacının altına giderim,
Ne de kanlı boynuzu yağlarım”
Kız, kafayı saçlarından tutup kaldırdı
Ve bir pınarda, kanlarını güzelce yıkadı.

Tekrar atladı atına,
Şarkılar söyleyerek daldı ormana.
Yolu henüz yarı etmemişti ki,
Halewin’in annesine rast geldi.
“Güzel kız, yalvarırım söyle bana.
Ođluma rastladın mı yolda ?”
“Bay Halewin ava gitti avlandı,
Göremeyeceksin onu bir daha.
Ođlunuz Bay Halewin öldü,
Kellesini taşıyorum kucağım da.”
Kız, babasının kapısına vardı sonunda,
Bir erkek gibi, güçlü üfledi boynuza.
Babası duydu boynuzun sesini,

Kızının döndüğüne pek sevindi.
Bunun şerefine bir şölen verdiler,
Kelleyi de, sofranın başköşesine yerleştirdiler.

Doğu Şafakla Işdı

Bu Ortaçağ şiirinin konusu, bütün bir gece boyunca boş yere aşığının yolunu gözleyen genç bir kadın ile penceresinin altında ona seslenen ve onu kendi ülkesine götürmeyi öneren, diğeri bir aşık arasındaki diyalogdur.

Genç kadın, onurlu bir şekilde bu öneriyi geri çevirir. Genç kadının aşığı, bir saldırı sonunda öldürülür. Bunun üzerine ailesine dönen genç kadın, onlardan ilgi göremeyince, rahibe olmaya karar verir.

Bu şiirde, sevgilisini kaybeden kadınlara öğütler vardır. Şiir, 14. Yüzyılın 2. yarısında, Delft şehrinde, Gertrudis Van Oosten tarafından her gün söylenirdi. Van Oosten, bazen bu şiiri, başka 2 kadınla birlikte şehrin çeşitli köprülerinde söylerdi. Şiirin konusu, Van Oosten'a ilginç gelmişti. Çünkü, söylenceye göre, kendisi de aşıkta büyük acılar yaşamış ve bu acıların sonunda rahibe olmuştu.

“Doğu şafakla ışdı, yeni günün aydınlığı,
Dört bir tarafa yayıldı.
Haber olmadan sevgilimin,
Ah, ben nereye gidebilirim?”

“Ne zaman ki düşmanlarım,
Dostum olur ansızın;
Bu diyarın ucuna dek,
Seni alır kaçırım.”

“Cesur ve nazik şövalye,
Beni kaçıracağın yer orası mı?”

Daha çok huzur vaat ediyor,
Sevdiğimin kolları.”

“Sevgilinin kolları mı?
İnanmam, doğru değil bu dediğin,
İhlamur ağacının altında,
Ölü yatıyor sevdiğin.”

Kız mantosunu aldı
Ve telaşla dışarı çıktı.
İhlamura vardı ki, ne görsün,
Sevgilisi öldürülmüş.

“Ah, cansız mı yatıyorsun?
Kanlar akıyor üstünden.
Ne geldiyse başına zaten,
Cüretinle kibirinden.”

“Ah, cansız mı yatıyorsun?
Neden böyle kıvançlıyım?
Senden bana ne kaldı?
Sadece acılarım.”

Kız mantosunu aldı
Ve kederle yola koyuldu.
Baba evine vardığında, kapıları
Ardına kadar açık buldu.

“Ah, yok mu burada kimse,
Bir soylu ya da bir şövalye?
Ne olur yardım etsin bana biri,
Gömsün zavallı sevgilimi.”

Şövalyeler oturdu sessizce,
Tek sözcük etmedi hiçbiri.
Kız gözyaşları içinde,
Döndü gerisin geri.

Aşık şövalye, kollarına alıp kızı,
Yapıştırdı dudaklarına dudaklarını.
Birkaç dakika boyunca,
Öpücüklerle boğdu onu.

Kız, kazmak için toprağı,
Onun kılıcını kullandı.
Kar beyazı elleriyle,
Mezarı cesaretle kazdı.

“Şimdi gidip küçük bir,
Manastır bulacağım kendime;
Giysilerim kapkara,
Takılarım tespihler olacak.”

Tatlı sesi ile yaptıkları,
Her ayinde çınladı.
Kar beyazı elleriyle,
Dualar için küçük çanlar çaldı.

Saban Şarkısı

Bu şiir, kadınları güçlü kılan folklorik geleneklere tanıklık eden bir şiirdir.

Dinleyin, gençler ve yaşlılar,
Şu an hayatta olanlar!
Size bir ayıbın,
Acıklı öyküsünü anlatacağım.
Kulaklarımıza inanamasak da duyunca,
Öykü aynen şöyle:
İçkiye ve kumara düşkün bir adam,
Sabana koşulmuştur öküzen yerine.

Bu adam, karısını döver günün birinde,
Bütün komşuları dışarı fırlarlar

Ve bu ahlaksız adamdan,
İntikam almanın bir yolunu ararlar.
Hepsi şaşkındır, hepsi dertli,
Yakalansın istiyorlardır bu kabadayı.
Var güçleriyle bağırırlar hepsi:
“Atın buradan şu zorbayı..!”

Düşünün, adamın nasıl korktuğunu;
Kadınlar bir araya geldiklerinde,
Yargılamak için onu,
Ceza ise korkunçtu:
“Şimdi karını dövmek,
Ne demekmiş göreceksin!
Aklın başına gelene dek,
Bu sabanı çekeceksin.”

Düşünün bir nasıl korktuğunu,
Nasıl soğuk terler döktüğünü,
Bir at gibi saban sırtındayken.
Budala değiller ya,
Onu bu sabana koşanlar;
Ellerinde birer kırbaç,
Tarla boyunca bir aşağı, bir yukarı,
Çek babam çek bakalım sabanı.

Tarlayı görünce adam, feryat figan:
“Merhamet edin, ey kadınlar!”
Bu ancak atların koşulduğu sabanı,
Çekti gücü kalmayana kadar.
“Hayatım boyunca bir daha asla,
El kaldırmayacağım sevgili karıma;
Bu sabandan sakınmak için kendimi,
Söz veriyorum saygılı bir adam olacağıma.”

İşte, burada bitiyor öyküm benim,
Kulağına küpe olsun her erkeğin.
Eğer karınızı döverseniz,
Saban şuracıkta bekliyor bilesiniz.

Bundan iyi çaresi yoktur bu işin,
Ben de sakınıyorum kendimi emin olun.
Sabana koşulma cezası çekmektense,
Kumar oynarım ve içerim meyhanelerde.

Gün Gizlenmeyecek Artık

Bu şiirde, sabahleyin aşığının ayrılışı üzerine, bir kadının yakarışları anlatılır.

“Gün gizlenmeyecek artık,
Vakit tamamdır bence;
Sevgiliyi saklayanlar,
Nasıl da korkuyorlar ayrılık var diye.”

“Gözcü, bırak bu tatsız sözleri,
Bırak, uyusun sevgilim!
Günü çağırmasan iş başına, sana,
Som altından bir yüzük veririm.”

“Ben çağırmasam, talihsiz kız,
Sevgilin canıyla öder.
Sende kalkan var, bendeysel silah,
Eh, bu da seni korkutmaya yeter.”

Genç adam uyudu ve uyandı,
Sevdiği kadını kollarına aldı.
“Aşkım dedi, bu kadar üzülme,
Geri döneceğim bu gece.”

Genç adam doru atı eyerledi,
Genç kadın surlardan onu izledi,
Ta uzaklarda, kuzeyde bir yerde,
Gün ışığı bulutları yırtıyordu.

“Bende olsaydı günün anahtarı,
Atıverirdim ırmağa onu,
Asla bulunamayacağı bir yere
Ya da Meuse’den Ren nehrine.”

Anne Marieken

1848 tarihli, Felemenkçe bir metinde yer alan bu Ortaçağ şiirinde, hırslı bir kadın portresi çizilir.

“Söyle, Anne Marieken, nereye gidiyorsun?
Söyle, Anne Marieken, nereye gidiyorsun? “
“Dışarı çıkıyorum, askerlere bakmaya.”
Hoppa Anne Marieken, hoppala!

“Söyle, Anne Marieken, sonra ne yapacaksın?
Söyle, Anne Marieken, sonra ne yapacaksın?”
“Pamuk tarayacağım, yün eğireceğim ve askerleri öpeceğim.”
Hoppa Anne Marieken, hoppala!

“Söyle, Anne Marieken, bir erkeğin yok mu senin?
Söyle, Anne Marieken, bir erkeğin yok mu senin?”
“Erkeğim yok ve dayak yemeyeceğim.”
Hoppa Anne Marieken, hoppala!

“Söyle, Anne Marieken, çocuğun da mı yok?
Söyle, Anne Marieken, çocuğun da mı yok ?”
“Çocuğum da yok, derdim de yok.”
Hoppa Anne Marieken, hoppala!

Zwin Şiiri

Zwin yakınlarında bulunan eski bir Flaman şiiri. Zwin, Kuzey Denizi kıyısında, Belçika-Hollanda sınırında bir doğa koruma alanıdır.

Paganizmin son günlerinde Hıristiyanlığın mesajlarının geldiği günlerden kalma bir şiiirdir. Frizler, Roma'nın düşüşünden çok önce, 4-5. yüzyılda Arian Hıristiyanları olmuşlardır. Bu şiiir, sözlü gelenekle aktarılmış ve 19. yüzyılda yazılmıştır.

Biz hala Frizyalı Flamanlarken,
Kabul etmiştik Wralda ve Odin'i.
İrlanda ve İngiltere'den buraya geldi
Harika bir destan ve yeni bir öğreti;
Uzak, sıcak güneyden kuzeye ışığı geldi.
Akdeniz'den bile daha genişir yerleşim yerimiz,
Kayalardan oluşur bizim kıyılarımız.
Bize garip bir mesaj geldi.
Tanrı'dan, bir insan yansıması geldi.
Tanrı, kuzeye gerçeği söyledi,
Dosdoğru ve kralca bir yol gösterdi.
Bize Tanrı'nın kendi akrabasından bir Oğul dediler,
Çobanlar tarafından eski püskü bir beşikte bulunmuş,
Thor tarafından!
İlk başta bilemedik ne düşüneceğimizi
Bu mesajın kötü mü olduğunu, yoksa iyi mi?
Yine de bu kısrak, çılgınca uçtu,
Rüzgarla kuzeye, Baltık Denizi'ne!
Frizler önemsemedi,
Silahlanmaları için yoktu hiçbir nedenleri.
Çünkü, Walcria'da ateş yanardı,
Gemiler Sincfal'da gururla avlanırdı.
İngiltere ve İrlanda birleşmeden önce,
Deniz bizi ayırmadan önce.
Özgürlük yıldızı, mesajı sevdik,
Uzaktan başka mesaj gelip gelmediğini dinledik.
Wralda ve Odin hala ayakta,
Hayat ağacının, başlangıcından sonuna.

